

[Bjørn Elmquist]

Ved første behandling af dette lovforslag var jeg inde på den afvejning, der må finde sted, når vi taler om disse indgreb i meddelelseshemmeligheden. Der er på den ene side det krav til retssikkerheden, som vi har generelt i samfundet, om, at alvorlige forbrydelser skal efterforskes, skal opklares. Og så har vi på den anden side det hensyn, man skylder at tage til de mennesker, som risikerer at komme i klemme i maskineriet, risikerer at blive sigtet. Vi mener i mit parti, at den balance, som vi finder i forbindelse med dette lovforslag, kan forsvares.

Jeg var ved førstebehandlingen inde på de indvendinger, der har været fra visse kredse, i hvert fald i politiet, som advarede imod, at der, hvis dette lovforslag blev gennemført, måske kunne blive ganske store besværligheder med at efterforske således, som man kunne ønske det og ønske det helt legitimt. Men vi har alt i alt, også efter at have konfereret med vores justitsminister og efter at have snakket internt, fundet ud af, at vi kan forsvare det, som det foreligger nu.

Der er nogle, der har været inde på den konkrete sag om rumaflytning på rigshospitalet, og jeg må henholde mig til det, der er sagt tidligere, nemlig at der forelå og foreligger en dommerkendelse. Så der kan ikke peges fingre, og det er i hvert fald ikke justitsministerens eller politiets skyld eller ansvar, at der er foretaget denne rumaflytning. Det har helt klart været domstolene, der har accepteret, at det er sket.

Jeg må også fastslå, at forholdene, som de har været indtil nu, heller ikke vil blive ændret ved de ændringsforslag, der foreligger. Der vil ikke være opstillet et kategorisk forbud i lovgivningen imod at foretage rumaflytning på hospitaler. Der var nogle, der blev overrasket over, at det kunne lade sig gøre, og der er måske nogle, der håber, at lovændringen vil føre til, at det ikke vil kunne lade sig gøre i fremtiden, men det er så en misforståelse, de pågældende vil gøre sig skyldig i. Der er ikke noget kategorisk forbud mod det i de ændringsforslag, som vi nu om et øjeblik stemmer for.

Leif Hermann (SF):

Hvis man skulle skrive begrundelsen for de ændringsforslag, der er stillet af udvalget, kunne man passende begynde med ordene

»ved en tilfældighed«. Ved en tilfældighed får offentligheden indblik i, hvorledes den danske efterretningstjeneste arbejder, og ved en tilfældighed er sagen overhovedet kommet på bordet i kraft af et tragisk havari på den grønlandske indlandsis.

Denne tilfældighed, at havariet sker på den grønlandske indlandsis, giver sjovt nok anledning til en konkret mistanke om spionage efter straffelovens § 108. To svært skadede personer bringes til rigshospitalet i København, og sjovt nok viser det sig, at der er nogle af deres landsmænd, der vil besøge dem, og dette giver naturligvis anledning til en overordentlig stærk mistanke om, at her er der lusk i foretagendet, her er der tale om spionage, her er der tale om anslag mod rigets sikkerhed, her er der tale om problemer i forholdet til fremmede magter.

En velvillig dommer i byretten stanger en rumaflytningskendelse ud, der, som hr. Torben Lund har beskrevet det, er overordentlig velvillig.

Denne tilfældighed er der vel i grunden anledning til at takke efterretningstjenesten for, for jeg må med beskæmmelse indrømme, at jeg er noget i tvivl om, hvorvidt vi ellers havde været opmærksom på, at der var behov for at stramme bestemmelsen om rumaflytning i det lovforslag, vi har til behandling her.

Hele historien understreger, at der er behov for den største påpasselighed og den største omhu, når vi omgås problemer vedrørende efterretningstjenesten. Det understreger behovet for, at der er en løbende debat om efterretningstjenestens virksomhed, hvor absurd det end kan lyde. Jeg kan her fra talerstolen sige, at vi i socialistisk folkeparti overvejer til efteråret at fremsætte et forslag om, at politiets efterretningstjeneste udgiver en årsberetning, således at den kan danne grundlag dels for en debat her i Folketinget, dels for en offentlig debat.

Nu vil der jo nok være mange, der vil sige: det er noget sært noget, skal efterretningstjenesten en gang om året offentliggøre, hvad det er, de går og foretager sig? Ja, det er ikke noget ukendt fænomen. I Vesttyskland udgiver efterretningstjenesten, i hvert fald én af dem, en årsberetning, hvor man kan se, hvad det er for noget, der foregår – naturligvis ikke de dybeste hemmeligheder – og hvor man får et indblik i efterretningstje-